

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

**ZYRA E INSPEKTORIT TË LARTË TË DREJTËSISË
NJËSIA E INSPEKTORËVE**

PËRMBLEDHJE PËR INSPEKTIMIN TEMATIK ME OBJEKT:

**“MBI TRAJTIMIN E MATERIALIT KALLËZUES NGA PROKURORI, NË
KUADËR TË ELEMENTËVE TË PËRCAKTUAR NË KODIN E PROCEDURËS
PENALE, PËR PERIUDHËN 01.01.2024 – 31.12.2024” NË ZYRAT E
PROKURORIVE PRANË GJYKATAVE TË SHKALLËVE TË PARA TË
JURIDIKSIONIT TË PËRGJITHSHËM KORÇË DHE SARANDË**

Në mbështetje të nenit 194, pika 4 të ligjit nr.115/2016 “Për organet e qeverisjes së sistemit të drejtësisë” i ndryshuar, Inspektori i Lartë i Drejtësisë (këtu e në vijim ILD) kryen inspektime institucionale e tematike mbi çdo aspekt të punës së gjykatave, administratës gjyqësore, zyrave të prokurorive dhe administratës së Prokurorisë.

Inspektori i Lartë i Drejtësisë në përmbushje të detyrave të tij të përcaktuara në nenet 147/d, të Kushtetutës, në zbatim të nenit 194, pika 4 dhe nenit 204, pika 1, shkronja “dh”, “ë” dhe “k”, të ligjit nr. 115/2016 “Për organet e qeverisjes së sistemit të drejtësisë” i ndryshuar, ka miratuar me vendimin nr. 5, datë 31.01.2025, të Inspektorit të Lartë të Drejtësisë “Për miratimin e planit të inspektimeve për vitin 2025”.

Në këtë kuadër, me vendimin 15 datë 01.04.2025 është vendosur kryerja e një inspektimi tematik me objekt: *“Mbi trajtimin e materialit kallëzues nga prokurori, në kuadër të elementëve të përcaktuar në Kodin e Procedurës Penale” për periudhën 01.01.2024 – 31.12.2024*”.

Për kryerjen e këtij inspektimi janë ngarkuar inspektorët znj. Elena Pelushi dhe z. Periand Teta, të ndihmuar nga ndihmësinsektoret znj. Migena Bako dhe znj. Ornela Shurdhaj. Gjithashtu, me qëllim rritjen e efikasitetit të grupit të inspektimit dhe miradministrimit të procesit, me të njëjtin vendim është caktuar si kryetar grupi inspektori znj. Elena Pelushi.

Referuar fazave të përcaktuara në vendimin për kryerjen e inspektimit, për të mbledhur dhe verifikuar informacionin e kërkuar nga Inspektori i Lartë i Drejtësisë në lidhje me trajtimin e materialeve kallëzuese, është proceduar me informacion shkresor dhe vizitë në një nga zyrat e prokurorisë.

Inspektimi u fokusua në drejtim të zbatimit të dispozitave ligjore të Kodit të Procedurës Penale mbi trajtimin e materialit kallëzues nga prokurori që nga momenti i marrjes në dorëzim prej tij dhe deri në momentin e përfundimit të trajtimit të tij, duke vendosur mosfillim procedimi apo urdhërimin për regjistrimin si procedim penal, si edhe për njoftimin e palëve në rastin e mosfillimit.

Në drejtim të metodologjisë së përdorur, në funksion të gjetjeve për vendimmarrjen e vendimit të mosfillimit, është bërë referimi tek afati ligjor prej 15 ditësh i parashikuar në Kodin e Procedurës Penale që nga dita e regjistrimit të kallëzimit dhe për njoftimin e vendimit, në mungesë të një parashikimi ligjor konkret, referimi mbështetur në hapat që ndjek dosja që nga vendimmarrja e prokurorit të çështjes deri tek kalimi për firmë tek drejtuesi, pas të cilës procedohet për dërgimin e vendimit të mosfillimit për njoftim.

Analiza e të dhënave të konstatuar në funksion të inspektimit, është bazuar në analizën dhe interpretimin e dispozitave respektive të Kodit të Procedurës Penale dhe të dispozitave respektive të ligjit organik dhe akteve nënligjore mbi organizimin dhe funksionimin e prokurorisë lidhur me rregullimin e procedurës për trajtimin e materialeve kallëzuese nga ana e prokurorit, që nga momenti i regjistrimit në zyrën e prokurorisë dhe deri në momentin e përfundimit të këtij trajtimi, si dhe të jurisprudencës së Gjykatës së Lartë.

Nga inspektimi i kryer në zyrat e prokurorive u konstatua të proceduarit përtej afatit 15 ditor të parashikuar në nenin 291 të Kodit të Procedurës Penale për të vendosur mosfillimin e procedimit lidhur me kallëzimet, si dhe për regjistrimin e procedimit penal. Lidhur me këtë konstatim, referuar vendimmarrjeve të mosfillimit, arsyetimeve në disa nga vendimet e mosfillimit apo edhe kohës që kishte marrë trajtimi përkatës, u evidentua përdorimi i shpeshtë i përllogaritjes së kohës për të disponuar duke filluar nga momenti i shortimit, përfshirja e kohës deri në administrimin e akteve të ekspertimit apo e përgjigjeve përkatëse, duke e lidhur me provueshmërinë e ekzistencës së veprës penale. Gjithashtu, për vendimet e mosfillimit në shumë raste, u evidentua të mos procedohej menjëherë me dërgimin e njoftimeve. Për këtë mënyrë të proceduari përgjatë periudhës objekt inspektimi në zyrën Korçë ku ishte e mundur, mbështetur në regjistrin e komunikimeve të brendshme, të bëhej gjurmimi nga momenti i dorëzimit të dosjes së mosfillimit së bashku me shkresën përcjellëse për firmë tek Drejtuesi i zyrës, shkaku qëndronte tek mënyra e të vepruarit të prokurorit të çështjes. Ndërsa në zyrën Sarandë, në kushtet e mungesës së mbajtjes së regjistrit të komunikimeve të brendshme, për këtë mënyrë të proceduari në drejtim të njoftimit të vendimit të mosfillimit, mbetej e paqartë funksionimi i hallkave ndërmjet prokurorit të çështjes dhe drejtuesit. Pjesë e rëndësishme në këtë hallkë të fundit, është edhe ajo administrative, për të cilën nga zyra Sarandë janë paraqitur problematika në drejtim të mungesës së sekretareve që merreshin me përgatitjen, për t'a inventarizuar dhe lidhur, si parakusht për dërgimin e shkresës së njoftimit për firmë tek drejtuesi dhe përcjelljen më tej tek subjektet e parashikuar në ligjin procedural.

Nga të dhënat sa më sipër, u rekomandua për zyrat subjekte të inspektimit ndër të tjera, marrja e masave organizative dhe administrative për të siguruar që afati 15-ditor për marrjen e vendimit të mosfillimit apo regjistrimit të procedimit penal të monitorohet në mënyrë sistematike dhe të dokumentohet në çdo fazë të trajtimit të materialit kallëzues, duke mundësuar identifikimin në kohë të rasteve që paraqesin rrezik për tejkalimin e afatit ligjor.

Në drejtim të organizimit të brendshëm të punës, rekomandohet marrja e masave për të shmangur ndikimin e faktorëve organizativë, administrativë apo të shpërndarjes së ngarkesës së punës në respektimin e afateve procedurale, si dhe forcimi i rolit mbikëqyrës të drejtuesve të zyrave të prokurorisë në monitorimin e trajtimit të materialeve kallëzuese dhe evidentimin në kohë të rasteve të tejkalimit të afateve ligjore.

Rekomandohet gjithashtu unifikimi i praktikës së zbatimit të nenit 291 të Kodit të Procedurës Penale në drejtim të momentit nga i cili fillon përlogaritja e afatit 15-ditor, duke konsideruar si moment fillestar datën e regjistrimit të kallëzimit, në përputhje me parashikimin e shprehur të dispozitës procedurale, pavarësisht momentit të shortimit apo marrjes në dorëzim të materialit nga prokurori.

Rekomandohet forcimi i kontrollit administrativ mbi procedurën e qarkullimit të vendimeve të mosfillimit, me qëllim garantimin e gjurmueshmërisë së plotë të çdo hallke procedurale, duke dokumentuar në mënyrë të plotë dhe të verifikueshme momentin e dorëzimit të dosjes nga prokurori, kalimin në sekretari, regjistrimin në regjistrat përkatës, dorëzimin për firmë tek drejtuesi dhe dërgimin përfundimtar të njoftimit tek subjektet procedurale.

Në këtë drejtim, rekomandohet monitorimi i vazhdueshëm në drejtim të plotësimit të plotë dhe të rregullt, sipas zërave respektiv të Regjistratit të Komunikimeve të Brendshme, në përputhje me qëllimin qëllimin e tij për të garantuar gjurmueshmërinë e procesit administrativ, duke evidentuar jo vetëm datat, por edhe elementët e nevojshëm identifikues të qarkullimit të akteve, përfshirë personat dhe momentin e kalimit të dosjes ndërmjet hallkave të ndryshme të administrimit.

Në zyrën Sarandë të merren masat e menjëhershme për krijimin e regjistratit të komunikimeve të brendshme sipas modelit të përcaktuar në Udhëzimin e Përgjithshëm të Prokurorit të Përgjithshëm me nr. 20/2012 “Mbi rregullimin e marrëdhënieve mes prokurorëve dhe drejtuesve të prokurorisë, informimin, transparencës dhe garantimin e pavarësisë, në Prokuroritë me Juridiksion të Përgjithshëm” dhe kryerjen e qarkullimit të shkresave, akteve dhe materialeve hetimore përmes protokollimit në këtë regjistër.

Rekomandohet gjithashtu marrja e masave për monitorimin periodik të afateve të njoftimit të vendimeve të mosfillimit dhe evidentimin në kohë të rasteve të vonesave administrative, me qëllim shmangien e situatave ku diferenca ndërmjet datës së vendimmarrjes dhe datës së dërgimit për njoftim arrin periudha të konsiderueshme kohore, duke rrezikuar ushtrimin efektiv të së drejtës së ankimit nga subjektet procedurale.

Në funksion të garantimit të parimit të ligjshmërisë dhe të së drejtës për kontroll gjyqësor efektiv, rekomandohet që drejtuesit e zyrave të prokurorisë të ushtrojnë kontroll të vazhdueshëm mbi respektimin e procedurës së njoftimit të vendimeve të mosfillimit, duke evidentuar dhe trajtuar në mënyrë të veçantë rastet e mosnjoftimit, të vonesave të pajustificuara ose të praktikave të ndryshme në trajtimin e rasteve të ngjashme.

Rekomandohet marrja e masave për standardizimin e praktikës së vlerësimit të subjekteve që duhet të njoftohen për vendimet e mosfillimit, duke garantuar që në çdo rast kur procedimi është iniciuar mbi bazën e një kallëzimi ose kur ekziston viktimë apo person i dëmtuar, të kryhet vlerësimi dhe dokumentimi i detyrimit për njoftim, me qëllim shmangien e praktikave të ndryshme në raste me rrethana të ngjashme faktike dhe juridike.

Rekomandohet marrja e masave organizative dhe administrative nga drejtuesit e Prokurorive pranë Gjykatës së Shkallës së Parë të Juridiksionit të Përgjithshëm Korçë dhe Sarandë, me qëllim garantimin e zbatimit të plotë dhe të njëtrajtshëm të detyrimit ligjor për njoftimin e

menjëhershëm të vendimeve të mosfillimit të procedimit penal ndaj kallëzuesit, viktimës ose trashëgimtarëve të saj, në përputhje me nenin 291 të Kodit të Procedurës Penale, duke siguruar që procedura e njoftimit të mos mbetet e pakryer apo të shtyhet përtej afateve të arsyeshme administrative.

Rekomandohet forcimi i kontrollit administrativ dhe procedural mbi fazën e njoftimit të vendimeve të mosfillimit, duke verifikuar jo vetëm përpilimin dhe nënshkrimin e shkresave përcjellëse, por edhe finalizimin efektiv të procedurës së njoftimit nëpërmjet postimit ose formave të tjera ligjore të komunikimit, me qëllim shmangien e rasteve kur dokumentacioni rezulton i përgatitur dhe i nënshkruar, por njoftimi nuk është kryer në praktikë.

Rekomandohet analizimi në nivel drejtuesi i shkaqeve organizative dhe administrative që kanë sjellë vonesa sistematike në procedurën e njoftimit të vendimeve të mosfillimit, si dhe marrja e masave për përmirësimin e organizimit të punës së administratës, shpërndarjen e ngarkesës administrative dhe monitorimin periodik të respektimit të afateve të njoftimit, me qëllim garantimin efektiv të të drejtës së kallëzuesve dhe viktimave për t'u vënë në dijeni të vendimit dhe për të ushtruar të drejtën e ankimit brenda afateve ligjore.

Për Prokurorin e Përgjithshëm u rekomandua ndër të tjera, monitorimi në vijimësi i zbatimit nga ana e zyrave të prokurorive të Udhëzimit të Përgjithshëm nr.15, datë 30.10.2020 të Prokurorit të Përgjithshëm “Për trajtimin e njoftimeve nga viktimat akuzuese dhe referimet që dukshëm nuk përmbajnë elemente të veprës penale” në aspekt të detyrimeve të cilat duhet të përmbushë organi i prokurorisë, sipas parashikimeve të Kodit të Procedurës Penale, mbi marrjen e njoftimit mbi veprat penale nga lidhur me një fakt që përbën vepër penale (notitia criminis); ekzistencën dhe kualifikimin e tij si vepër penale; kushtet dhe afatin e regjistrimit të tij, si dhe kriteret për regjistrimin në regjistrin e njoftimeve të veprave penale, për të vijuar me procedurën e shpërndarjes në përputhje me Udhëzimin nr. 03, datë 29.12.20116 “Për shpërndarjen e çështjeve në Prokurori”, të Prokurorit të Përgjithshëm.

Duke pasur parasysh mungesën e një qëndrimi të unifikuar në praktikën gjyqësore lidhur me pasojat juridike të tejkalimit të afatit 15-ditor, rekomandohet vlerësimi i nevojës për nxjerrjen e udhëzimeve metodologjike ose orientuese me qëllim unifikimin e praktikës së prokurorive në zbatimin e nenit 291 të Kodit të Procedurës Penale dhe garantimin e një standardi të njëjtë trajtimi të materialeve kallëzuese në të gjitha zyrat e prokurorisë.

Referuar gjetjeve në raport, është rekomanduar për Inspektorin e Lartë të Drejtësisë, ndjekja në vazhdimësi e problematikës së evidentuar në zyrat e prokurorive të juridiksionit të përgjithshëm në drejtim të mosdisponimit brenda afatit 15 ditor për trajtimin e materialit kallëzues. Gjithashtu, fillimi i verifikimeve në kuadër të ligjit me nr. 96/2016 “Për statusin e gjyqtarëve dhe prokurorëve në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, për të konstatuar nëse ka fakte të mjaftueshme për fillimin e hetimit disiplinor për katër magjistratë prokurorë në Prokurorinë pranë Gjykatës së Shkallës së Parë të Juridiksionit të Përgjithshëm Korçë dhe katër magjistratë prokurorë në Prokurorinë pranë Gjykatës së Shkallës së Parë të Juridiksionit të Përgjithshëm Sarandë.

Për zyrat e prokurorive Korçë dhe Sarandë, është caktuar periudha nga data 01.07.2026 deri në

datën 01.12.2026, si periudhë për ndjekjen e zbatimit të rekomandimeve, përveç atyre për të cilat është parashikuar në mënyrë specifike zbatimi i menjëhershëm.